

Sygn. akt: WZ 21/17

POSTANOWIENIE

Dnia 28 listopada 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Andrzej Tomczyk (przewodniczący)

SSN Marian Buliński (sprawozdawca)

SSN Jerzy Steckiewicz

Protokolant : Agnieszka Goławska - Kmiecik

przy udziale prokuratora Prokuratury Krajowej Macieja Nowaka
w przedmiocie tymczasowego aresztowania por. rez. P. C. oskarżonego z art. 358
§ 2 k.k., art. 263 § 2 k.k., art. 231 § 1 k.k. oraz z art. 130 § 3 k.k., po rozpoznaniu w
Izbie Wojskowej na posiedzeniu w dniu 28 listopada 2017 r. zażalenia prokuratora
na postanowienie Wojskowego Sądu Okręgowego w W. z dnia 10 listopada 2017 r.,
o uchyleniu stosowania wobec oskarżonego środka zapobiegawczego w postaci
tymczasowego aresztowania i zastosowaniu środków zapobiegawczych w postaci
poręczenia majątkowego w kwocie 50 tys. zł oraz dozoru Policji, po wysłuchaniu
prokuratora i obrońcy oskarżonego

p o s t a n o w i ł

zaskarżone postanowienie utrzymać w mocy.

UZASADNIENIE

W dniu 7 kwietnia 2017 r. prokurator skierował do Wojskowego Sądu Okręgowego w W. akt oskarżenia wobec por. rez. P. C., byłego żołnierza JW. [...], oskarżonego o popełnienie przestępstw określonych w art. 358 § 2 k.k., art. 263 § 2 k.k., art. 231 § 1 k.k. i art. 130 § 3 k.k. Wnosząc akt oskarżenia do dyspozycji Sądu został przekazany oskarżony por. rez. P. C., wobec którego w dniu 6 grudnia 2016 r., w toku postępowania przygotowawczego, został zastosowany izolacyjny środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania.

Na rozprawie w dniu 10 listopada 2017 r. Wojskowy Sąd Okręgowy w W., z uwagi na zbliżający się koniec terminu na jaki został zastosowany wobec oskarżonego środek tymczasowego aresztowania, rozstrzygnął kwestię jego ewentualnego dalszego stosowania. Obecny na sali prokurator wniósł o dalsze stosowanie dotychczas stosowanego izolacyjnego środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania, jednocześnie wskazując, iż z uwagi na stan zdrowia oskarżonego i opinię neurologa, celowym byłoby umieszczenie go w takim ośrodku, gdzie miałby zapewnioną lepszą opiekę medyczną.

Wojskowy Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 10 listopada 2017 r., wydanym na rozprawie, uchylił stosowanie wobec oskarżonego P. C. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania i zastosował wobec niego środek zapobiegawczy w postaci poręczenia majątkowego w wysokości 50 tys. zł wpłaconego na konto sum depozytowych Sądu w terminie 1 miesiąca od dnia ogłoszenia postanowienia oraz środek zapobiegawczy w postaci dozoru Policji.

Zdaniem Sądu nie utrzymuje się już wskazywana wcześniej przesłanka stosowania wobec oskarżonego środka zapobiegawczego, o której mowa w art. 258 § 1 pkt 1 k.p.k. Prawdą jest, że P. C. w toku śledztwa przez dłuższy czas ukrywał się przed organami ścigania w trakcie postępowania przygotowawczego w tej sprawie. Od tego czasu jego sytuacja zmieniała się o tyle, że w izolacji przebywa już przez okres przekraczający 11 miesięcy. Górna granica zagrożenia zarzucanego mu przestępstwa wynosi wprawdzie aż 8 lat, lecz dolna jedynie 6 miesięcy pozbawienia wolności, a sąd wymierzając karę bierze pod uwagę między

innymi również tzw. okoliczności łagodzące. Jeśli tak spojrzeć na sprawę należy uznać (abstrahując oczywiście od kwestii winy), że – nawet przy ziszczeniu się najmniej korzystnego dla oskarżonego scenariusza postępowania – wymierzenie mu kary zbliżonej do dolnej granicy ustawowego zagrożenia wcale nie jest mniej prawdopodobne od wymierzenia kary surowszej. W konsekwencji trudno przesądzić, aby obawa przed surową karą skłaniała oskarżonego w chwili obecnej do zachowań jak ucieczka i ukrywanie się w sytuacji, gdy ma za sobą stosunkowo długi okres stosowania tymczasowego aresztowania. Takie zauważenie czyni nieaktualną przesłankę stosowania aresztu w oparciu o art. 258 § 2 k.p.k. Dla zabezpieczenia prawidłowego przebiegu toku postępowania wystarczające jest stosowanie innych środków zapobiegawczych.

Zażalenie na to postanowienie złożył prokurator zarzucając temuż orzeczeniu „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, który miał wpływ na jego treść, polegający na niesłusznym uznaniu, iż nie zachodzą przesłanki uzasadniające stosowanie wobec oskarżonego por. rez. P.C. środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania i na podstawie art. 427 § 1 k.p.k. i art. 437 k.p.k. wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia i zastosowanie wobec oskarżonego por. rez. P. C. dalszego tymczasowego aresztowania na okres 3 miesięcy”.

Na posiedzeniu przed Sądem Najwyższym prokurator Prokuratury Krajowej poparł złożone zażalenie, a obrońca oskarżonego wniósł o utrzymanie w mocy zaskarżonego postanowienia.

W tej sytuacji Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Skarżący ma rację w tym, że Sąd pierwszej instancji błędnie ocenił, że górną granicą grożącej oskarżonemu kary jest kara 8 lat a dolną 6 miesięcy, w sytuacji, gdy z art. 358 § 2 k.k. zagrożenie karą jest od roku do lat 10.

Jednocześnie ten błąd nie miał wpływu na rozstrzygnięcie Sądu, gdyż zarzucone przestępstwo z art. 358 § 2 k.k. nie jest wiodące w grupie zarzucanych oskarżonemu przestępstw, ani też ewentualna kara za to przestępstwo w opisie sformułowanym przez prokuratora nie może mieć określenia jako surowa.

Zgodzić się należy z tym, że po 11 miesiącach stosowania środka zapobiegawczego w postaci tymczasowego aresztowania trudno przesądzać, aby obawa przed surową karą miałyby skłaniać oskarżonego do ucieczki i ukrywania się, co czyni nieaktualną przesłankę stosowania aresztu w oparciu o art. 258 § 2 k.p.k.

Wobec tego, że postanowienie Sądu zostało już wykonane z dniem 10 listopada 2017 r., to uchylenie tegoż postanowienia w oparciu o hipotetyczną przesłankę ukrywania się oskarżonego musiałoby skutkować postanowieniem o tymczasowym aresztowaniu oskarżonego. Gdyby zatem rzeczywiście zaistniała taka okoliczność ukrywania się oskarżonego lub niewypełnienia zastosowanych środków zapobiegawczych, to sąd pierwszej instancji w każdym czasie może zastosować środek zapobiegawczy w postaci tymczasowego aresztowania w oparciu o realnie występujące okoliczności.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł, jak na wstępie.